

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 11/20
Luxembourg, 4. februar 2020

Sodba v združenih zadevah C-515/17 P in C-561/17 P
Uniwersytet Wrocławski in Poljska/Izvajalska agencija za raziskave (REA)

Splošno sodišče je s tem, da je razsodilo, da zaradi obstoja pogodbe o poučevanju med stranko in njenim odvetnikom ni izpolnjena zahteva po neodvisnosti zastopnika v postopku pred sodiščema Unije, napačno uporabilo pravo

Sodišče je zato izpodbijani sklep razveljavilo

Veliki senat Sodišča je v sodbi z dne 4. februarja 2020, Uniwersytet Wrocławski in Poljska/REA (združeni zadevi C-515/17 P in C-561/17 P), razveljavil sklep Splošnega sodišča¹, s katerim je bila tožba univerze v Wrocławu zoper sklepe Izvajalske agencije za raziskave (REA) zavržena kot očitno nedopustna z obrazložitvijo, da pravni svetovalec, ki je zastopal to univerzo, ni izpolnjeval pogoja neodvisnosti, ki se zahteva v Statutu² Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju: Statut).

REA je v okviru raziskovalnega programa z univerzo v Wrocławu sklenila sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev. Vendar se je izkazalo, da univerza ni spoštovala določb tega sporazuma, tako da je REA prekinila navedeni sporazum in je poslala tri bremepise, ki jih je univerza v Wrocławu plačala.

Univerza v Wrocławu je nato pri Splošnem sodišču vložila tožbo zlasti za razglasitev ničnosti sklepov REA, s katerimi je ta odpovedala sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev in ji naložila obveznost vračila dela izplačanih nepovratnih sredstev. Pravni svetovalec, ki je zastopal univerzo, je bil z njo povezan s pogodbo o poučevanju, zato je Splošno sodišče to tožbo zavrglo kot očitno nedopustno.

Sodišče, pri katerem sta univerza v Wrocławu (zadeva C-515/17 P) in Republika Poljska (zadeva C-561/17 P) vložili pritožbi, je opozorilo, da člen 19 Statuta zajema dva ločena in kumulativna pogoja v zvezi z zastopanjem stranke, na katero se ne nanašata prva dva odstavka tega člena, v okviru direktnih tožb, vloženih pri sodiščih Unije. S prvim pogojem³ je naložena obveznost, da takšno stranko pred sodiščema Unije zastopa „odvetnik“. Drugi pogoj⁴ določa, da mora biti odvetnik, ki zastopa to stranko, vpisan v imenik odvetnikov v eni od držav članic ali drugi državi, ki je podpisnica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP).

Sodišče je navedlo, da je pravni svetovalec univerze v Wrocławu drugi pogoj izpolnjeval, in je preučilo, ali je bil v obravnavani zadevi izpolnjen tudi prvi pogoj.

Najprej je opozorilo, da je treba pojem „odvetnik“ iz člena 19 Statuta ob neobstoju napotitve na nacionalno pravo držav članic razlagati avtonomno in enotno ter pri tem upoštevati ne le besedilo te določbe, ampak tudi njeno sobesedilo in njen cilj. V zvezi s tem je poudarilo, da v skladu z besedilom tega člena „stranka“, na katero se ne nanašata prva dva odstavka navedenega člena, ne more sama nastopati pred sodiščem Unije, ampak mora uporabiti storitve tretje osebe, natančneje odvetnika, za razliko od strank iz teh prvih dveh odstavkov, ki jih lahko zastopa agent. Sodišče je pojasnilo, da je cilj naloge zastopanja po odvetniku iz člena 19 Statuta predvsem čim bolj varovati in braniti interese pooblastitelja popolnoma neodvisno ter v skladu z zakonom in pravili poklicnega ravnanja. Opozorilo je, da pojem neodvisnosti odvetnika v posebnem okviru tega

¹ Sklep z dne 13. junija 2017, Uniwersytet Wrocławski/REA ([T-137/16](#), neobjavljen).

² Člen 19 Statuta.

³ Naveden v tretjem odstavku člena 19 Statuta.

⁴ Naveden v četrtem odstavku člena 19 Statuta.

člena Statuta ni opredeljen le negativno, to je z neobstojem delovnega razmerja, ampak tudi pozitivno, in sicer s sklicevanjem na kodeks poklicne etike. V tem okviru se dolžnost odvetnika, da je neodvisen, ne razume tako, da ni nikakor povezan s svojo stranko, temveč tako, da med njima ni takšne povezave, ki očitno posega v njegovo zmožnost, da nalogo obrambe izpolni tako, da čim boljše uveljavlja interese svoje stranke.

Sodišče je v zvezi s tem spomnilo, da od pravne osebe, ki jo zastopa, ni dovolj neodvisen odvetnik, ki so mu znotraj dane pravne osebe podeljene velike upravne in finančne pristojnosti, zaradi katerih ima v njej visoko izvršilno funkcijo, kar lahko ogrozi njegov status neodvisne tretje osebe, odvetnik, ki ima v pravni osebi, ki jo zastopa, visoko vodstveno funkcijo, ali odvetnik, ki ima delnice družbe, ki jo zastopa, in je v tej družbi predsednik uprave.

Vendar s temi položaji ni mogoče enačiti položaja, za katerega ni značilno zgolj to, da pravni svetovalec obrambe interesov univerze v Vroclavu ni zagotavljal v okviru podrejenega razmerja s to univerzo, ampak tudi to, da je bil s to univerzo povezan s pogodbo, ki se nanaša na storitve poučevanja na njej. Sodišče je odločilo, da takšna povezava ne zadostuje za to, da bi se lahko štelo, da je ta pravni svetovalec v položaju, ki očitno posega v njegovo zmožnost, da popolnoma neodvisno čim bolj brani interese svoje stranke.

Sodišče je posledično ugotovilo, da je Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da zgolj to, da med univerzo v Vroclavu in pravnim svetovalcem, ki to univerzo zastopa, obstaja civilnopravna pogodba, ki se nanaša na storitve poučevanja, lahko vpliva na neodvisnost tega svetovalca, ker obstaja tveganje, da bo na njegovo strokovno mnenje vsaj delno vplivalo njegovo poklicno okolje, napačno uporabilo pravo. Sodišče je zato izpodbijani sklep razveljavilo in zadevo vrnilo v razsojanje Splošnemu sodišču.

OBVESTILO: Pri Sodišču je mogoče zoper sodbo ali sklep Splošnega sodišča vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja. Pritožba načeloma nima odločilnega učinka. Če je dopustna in utemeljena, Sodišče razveljavi odločitev Splošnega sodišča. Če stanje postopka to dovoljuje, lahko Sodišče samo dokončno odloči o zadevi. Sicer vrne zadevo v razsojanje Splošnemu sodišču, to pa je vezano na odločitev, ki jo je Sodišče sprejelo v okviru pritožbe.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793